

Chemring Nobel og Oslofjorden – utslipp og fakta

Oslofjorden har vært under press i lang tid. Utslipp av nitrogen fra avløp og landbruk sammen med langvarig overfiske, miljøgifter, mikroplast og bygging i strandsonen har bidratt til utfordringer for livet i fjorden. Ifølge NIVA går totalt 34 500 tonn nitrogen årlig ut i Ytre Oslofjord: Jordbruk står for 43 prosent, bakgrunnsavrenning 33 prosent, avløp 18 prosent og industri 2,6 prosent.

Chemring Nobel ønsker å være en del av løsningen. Vi er vårt samfunnsoppdrag og miljøansvar bevisst og jobber kontinuerlig med tiltak for å begrense utslipp og redusere miljøpåvirkningen.

Om Chemring Nobel

Chemring Nobel er Europas ledende produsent av avanserte eksplosiver. Staten og Chemring Nobel vurderer nå å etablere et nytt produksjonsanlegg og Hurum peker seg ut som det mest aktuelle alternativet. Chemring Nobel har 150 års erfaring og bidrar til nasjonal beredskap og internasjonal sikkerhet. Vi kombinerer høyteknologisk kompetanse med strenge sikkerhets- og miljøstandarder. Vi er vårt samfunnsoppdrag og miljøansvar bevisst og jobber kontinuerlig med tiltak for å begrense utslipp og redusere miljøpåvirkningen. Chemring Nobels visjon er å beskytte fremtidens generasjoner.

Utslipp til fjorden

I 2024 var utslippet fra dagens fabrikk 38,8 tonn, tilsvarende 0,1 prosent av det samlede nitrogenutslippet i Oslofjorden.

- Myndighetene har gitt Chemring Nobel en midlertidig tillatelse til å øke utslippene fra 41 til maksimalt 95 tonn nitrogen årlig frem til 2027. Chemring Nobels prognoser er lavere og viser en gradvis økning fra 42 tonn (2024), 61 tonn (2025), 70 tonn (2026) til maksimalt 95 tonn (2027). Chemring Nobel må fra 2028 imøtekomme de nye grensene fra EU satt i CWW BREF.
- Dagens utslipp fra Chemring Nobels fabrikk på Engene (Sætre) går til Indre Oslofjord. På alle lokasjonene som er vurdert for en ny fabrikk, vil utslippene ende i Ytre Oslofjord.
- Dersom det bygges en ny fabrikk har NIVA tatt utgangspunkt i et årlig utslipp på inntil 200 tonn nitrogen som et «worst case» scenario. Dette utgjør rundt 0,6 prosent av utslippene i Ytre Oslofjord og under 0,3 prosent av utslippene i hele Oslofjorden. Med ny renseteknologi vil utslippene bli lavere.
- Oslofjorden består av åpne fjordområder og bassenger, samt mer innelukkede områder og sidefjorder. De ulike områdene har ulike belastninger og miljøtilstander. NIVA skriver i sin rapport at på bakgrunn av historiske og eksisterende tilførsler, fremstår alternativet på Tofte totalt sett som den minst problematiske løsningen for Oslofjorden.
- Restutslippene fra et anlegg på Tofte planlegges ført kontrollert ut på dypt vann i ytre Oslofjord for å redusere risikoen for skadelige effekter. Dyputslipp reduserer risikoen for algevekst, fordi nitrogenet slippes under vannlaget der alger og planteplankton trives. Strømforholdene gjør at påvirkningen på indre deler av fjorden er liten. Alternative lokasjoner vil kunne gi utslipp i sårbare vassdrag og treffe Oslofjorden i overflaten.
- I den videre prosessen vil det gjennomføres konsekvensutredninger i henhold til plan og bygningsloven hvor dette vil bli nærmere belyst.

Chemring Nobel med omfattende rensetiltak

Dagens utslipp ligger allerede under de maksimale grensene som er satt.

- Chemring Nobel er i gang med å bygge et avansert renseanlegg for nitrogenutslipp (biologisk denitrifisering). Anlegget vil stå ferdig i 2026. I tillegg vil det i 2027 være på plass et gjenvinningsanlegg for å håndtere den midlertidige nitrogenøkningen fra 2025-2027. Begge anleggene vil redusere utslippene betydelig.

NIVAs vurderinger

NIVA (Norsk institutt for vannforskning) har utarbeidet rapporten Potensielle miljøeffekter av økte utslipp til Oslofjorden fra ny sprengstoffabrikk. Hovedfunnene er som følger:

- NIVAs analyser viser at utslippet sannsynligvis vil ha kun liten påvirkning regionalt, men at det kan påvirke marin vegetasjon og bunndyr lokalt.
- NIVA kan ikke utelukke at utslippet kan være skadelig for marine organismer, og anbefaler Chemring Nobel å teste utslippsvannet fra det nye produksjonsanlegget for miljøgifter.
- Siden dagens utslipp av nitrogen er en av de viktigste grunnene til at fjordens tilstand er så dårlig som den er, mener NIVAs eksperter at et økt utslipp bør kompenseres med betydelige reduksjon av utslipp fra andre sektorer.
- Tofte-alternativet fremstår mindre problematisk enn alternativer inne i de allerede tungt belastede fjordarmene.

Generelt om utslipp til Oslofjorden

Indre Oslofjord tilsettes 2500 tonn nitrogen årlig

- Avløp 63 %
- Jordbruk 13 %
- Bebyggelse 11 %
- Bakgrunn 11 %
- Industri 2,4 % (Chemring Nobel bidro gjennomsnittlig med 28 tonn over samme periode (1,2 %)).

Ytre Oslofjord tilsettes 34 500 tonn nitrogen årlig (gjennomsnitt 2013-2023)

- Jordbruk 43 %
- Bakgrunn 33 %
- Avløp 18 %
- Bebyggelse 3,4 %
- Industri 2,6 %

Indre + Ytre Oslofjord tilsettes totalt 37 000 tonn nitrogen årlig

- Chemring Nobel slapp ut 38,8 tonn i 2024, tilsvarende 1 promille (0.1 %) av totalutslippet i Oslofjorden

Les mer:

[Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/neste-fase-i-etableringen-av-nytt-produksjonsanlegg-for-sprengstoff/id3110900/)

Neste fase i etableringen av nytt produksjonsanlegg for sprengstoff

- <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/neste-fase-i-etableringen-av-nytt-produksjonsanlegg-for-sprengstoff/id3110900/>

[Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/tema/forsvar/forsvarsindustri/nytt-produksjonsanlegg-for-sprengstoff/id3110892/)

Mulighetsstudie nytt produksjonsanlegg for sprengstoff

- <https://www.regjeringen.no/no/tema/forsvar/forsvarsindustri/nytt-produksjonsanlegg-for-sprengstoff/id3110892/>

[Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/contentassets/57886256213c4beeb780b7b20de7b94b/8093-2025-potensielle-miljoeffekter-av-okte-utslipp-til-oslofjorden-fra-ny-sprengstoffabrikk.pdf)

Potensielle miljøeffekter av økte utslipp til Oslofjorden fra ny sprengstoffabrikk

- <https://www.regjeringen.no/contentassets/57886256213c4beeb780b7b20de7b94b/8093-2025-potensielle-miljoeffekter-av-okte-utslipp-til-oslofjorden-fra-ny-sprengstoffabrikk.pdf>